

A szerkesztő iakása:

Sussak — Bacié palota.

Előfizetési ár — Associazione.

Egy évre . . . . . Per 1 anno 6.— frt
Félévre . . . . . » 6 mesi 3.— »
Negyedévre . . . . . » 3 » 1.50 »
2 hóra . . . . . » 2 » 1.— »
Külföldre 1 évre . Per l'estero 8.— »

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetések és nyiltterek:

Fölvétetnek árszabály szerint Fiumében Battara P. könyvnyomdájában vagy a „Fiume” kiadóhivatalában, továbbá Budapestben Goldberger A. V., Schwarz Gyula, Eckstein Bernát, Haasenstein és Vogler, hirdetési irodájában. Bécsben: Danneberg I. I. Kumpfgasse Nr. 7. — Mosse Rudolf Feilerstätte Nr. 2. — Haasenstein és Vogler, I. Wallfischgasse 1, Opellik Stubenbastei N. 2. — Schalen Henrik I. Wollzeile Nr. 14. — Herdl Alajos I. Wollzeile Nr. 25. — Dukas Miksa, I. Riemergasse Nr. 12.

1892 december 25

Megjelenik minden vasárnap

25 dicembre 1892

Előfizetési felhívás.

Lapunk jövő számával főnállásának tizenkettedik év folyamába lép.

Nagy erkölcsi és anyagi áldozatokkal tartottuk fön az első lapot, mely a magyar tengeri kereskedelem érdekeit édes hazai nyelvünkön képviselte. A tudat, hogy a nemzeti közgazdaság egyik oly ága érdekében küzdünk melyért az ország népe annyi lelkesedéssel hozza s hozza meg a nagy áldozatokat, erőt adott a megkezdett küzdelem folytatására.

A sok tekintetben már eddig is elért eredmény folytán és számítván a magyar közönség támogatására lapunk a jövő évtől kezdve tartalmilag változatosabban fog megjelenni.

Főtörékvésünk lesz, hogy ne csak kereskedelmileg érdekeltek előfizetőink nyerjenek a piacunk és kikötők üzleti menetéről pontos és lehetőleg kimerítő tájékoztást, de gondunk lesz reá hogy általában a nagy közönség igényei is, különösen a tengerészet köréből merített érdekes közleményekkel kielégítve legyenek. Célunkkúl tüzzük ki ezenkívül: *Fiumét Magyarország e nagy reményű emporiumát és tengeri kereskedelmi központját az anyaországgal ismertetni és, a viszonyt, melyekhez köti minnél szorosabbá és közkedveltebbé alkotni, kikötők, tengerészetünk és tengeri kereskedelmünk érdekeit képviselni* és minden tekintetben előmozdítani, mely szándékunk sikeres kivitele és végrehajtására ujlag kerjük fel a hazai közönség támogatását és pártfogását.

Lapunk ez évben, úgymint eddig hetenkint egyszer, azonban változatosabb tartalommal fog megjelenni, mely célra sikerült lapunk számára több kiváló munkatársat megnyerni

Előfizetési díjak.

Egész évre . . . . . 6 frt.
Fél . . . . . 3 frt.
Negyed . . . . . 1 frt 50 kr.

Előfizetési díjak a „Fiume kiadóhivatalába” Fiume Via Adamich vagy Goldberger A. V. hirdetési irodájába Budapest váci utca 9 sz. a küldendők.

A Fiume szerkesztősége és kiadóhivatala

Kereskedelmi egyezmények.

Az 1892. év méltán lesz a hazai, sőt a világkereskedelem történetében a kereskedelmi egyezmények éve gyanánt feljegyezve. A Németország, osztr.-magyar monarchia, Belgium, Svajcz és Olaszország közt létrejött keresk. szerződés életbeléptetésével nyilt meg az év és a Spanyolországgal kötött kereskedelmi egyezmény beizikelyezés végett a ház elé terjesztésével zárult, míg évközben egyebek közt a Szerbiával megkötendő szerződés tárgyalása képezte hosszabb ideig közérdeklődés tárgyát, másfelől pedig Németország kezdeményezése alapján a Romániával kötendő kereskedelmi szerződésre nézve is megbeszéltek az első lépések.

Hasonló törekvésekkel találkozunk Európa más államainál is. Németország viszi ezek között a vezérszerepet és nem állapodván meg az eddig elért vívmányok kiaknázásánál. Oroszországot is megkísérelte elzárkózottságából kimoszítani mely kísérlet tudvalegölge egyelőre nem sikerült. Franciaországra is nyítként nehezedik már a védvámrendszer és hogy bekötől menekülni óhajt, annak világos bizonyítéka az, mennyire igyekszik Svajczal szerződés viszonyba lépni, mi ha megtörtént számos hasonló lépés várható. Anglit is, legalább az elmélet terén kilépett rezervált állásból, mert a móstani kormányának a választások alkalmávali egyia jelszavát szintén azon elv képezte, hogy Angliának közeledni kell a kereskedelmi térer más államokhoz és a jövőben nem szabad oly politikát követni, mily reszpeziálakra vezetne. Az északamerikai Egyesült-Államokban ényes győzelmet aratott a demokratapart a Mac-Hinley Bill által alkotott oly korlátokat rombolva le, melyekről azt lehetett hinni, hogy azokat nem egy könnyen dönti halomra az idők vihara.

Szóval az 1892. év a kereskedelmi egyezmények aerájának beköszöntő éve volt, és hogy az, amit ezen év alkotott, nem fog egy hamar elenyészni, hogy az egyezményeket újabb szerződések fogják követni, a felől azoknak kik a nemzetközi kereskedelem fejlődését figyelemmel kísérik, legkisebb kétségük sem lehet.

De felmerül azon kérdés vajjon a világgforgalom emelkedése, a kereskedelmi összeköttetések szaporodása, kölcsönös vámegegyezmények előidéztek-e, avagy legalább a közel jövőben előfognak-e idezni azon hasznót melyet mindezek alapján az elmélet a kereskedelemnek általában, különösen hazai kereskedelmünknek ígér. Tényleg a kereskedelmi kötelekbe lépett közepurópai államok közt létrejött kereskedelmi szerződés gyakorlati előnye még mindig vártnak magukra. Kiviteli kereskedelmünk ez évben határozottan hanyatlott, ellenben e behozatali forgalom emelkedett; a belkereskedelem terén nagyobb tevékenység nem fejlődött ki, sőt a kereslet apadt, az árak pedig a vámkedvezmények dacára előnyös változást alig szenvedtek. A felvetett kérdésre feleletet adandó, két dologra kell figyelmenket kiterjesztenünk. Egyik az, hogy az ez évben é-

letbeléptett kereskedelmi szerződések, a mint az annak idején többször kiemeltetett, a szabadkereskedelemnek még csupán formáját, de nem lényegét képviselik. Első lépésül, átmeneti időszakul szolgálhat ezek csupán, melyektől nagy eredményeket senki sem várt. A másik az, hogy kiviteli kereskedelmünk visszaesése az új árával fokozati összegében nem áll. A világgpiacokon általános üzletpangás egyfelől, másfelől a kolejárvány okozta visszaesést, mely okok a szabad kereskedelem elvéinek teljes érvényre emelkedése esetében is felmerülhetnek.

E szempontokból itélve meg a helyzetet, a kérdésre nem nehez a későbbi eredmények iránt tájékozást szerezni. Annak, a mi a nemzetközi kereskedelem elő gördülő akadályok elhárítására törekvés terén eddig történt, gyakorlati haszna sem több, sem kevesebb, mint mennyit általában minden uttörő első lépés eredményezni képes. A jég megtörtetett, a kezdet meg van és ezt a haladás törvényénél fogva a további fejlődés hosszú kifeszolata fogja követni. Számokban kifejezhető, úgyszólván közzelegható eredményekről tehát csak akkor lehet szó, ha az első lépést a második és harmadik követend; csak akkor, ha a vámsorompók megszűnnek a forgalom akadályaitul szolgálni, ha a nemzetek kereskedelmi összeköttetését nem kicsinyeskedő fiskális érdekek szabályozzák.

Addig azonban be kell érünk a kezdet sikerének elvi előnyével, mely — habár a gyakorlati életben nem nagy számot képvisel — mindenestre jelenléte nyek ismertetik el mindazok által, kik a jelent a multtal elfogulatlanul egybeazonosítják. *M. K. L.*

Helji és különféle hírek.

Batthyány Lajos gróf kormányzó pár napi fávöllét után, tegnap előtt este a szentpéteri gyorsvonattal szék helyére érkezett.

Stefania özv. trónörökösne Abbaziában. Abbaziából írják, hogy Stefania özv. trónörökösne ez év végén valószínűleg Abbaziába érkezik, hol az ujonnan berendezett „Villa Amalia”-ban huzamo-abb időt fog tölteni.

Előléptetések. A m. kir. államvasutak Fiumei állomásán a következő hivatalnokok lettek fizetésben előléptetve. Moravék Lipót forgalmi főnök, Zipser Lajos állom. főnök helyettes, Leopold Márton, Blank Kálmán, Tompos Lajos, Matuska Kálmán, Haydn József, Seres Jenő, Roosz Mátyás, Buehler Pál, Mészáros Sándor, Horváth Mihály, Wagner Kálmán, Csernák István, Langer Rezső, Feigl József és Lukács Ignác hivatalnokok.

Adakozás Batthyány Lajos gróf kormányzó a városi szegények karácsonyfája részére 20 frtot, Batthyány Ilona grófnő a városi gyermek menhely részére 25 frtot és Bedini prépost plébános a Clotild gyermek menhely részére 10 frtot adományozott.

Eljegyzés. Pázmány Jenő dunagőzhajózási tisztviselő f. hó 24-én jegyet vál-

tott Conti L. fiumei kereskedő leányával Michela Lisasszonnyal. — Csokai Adolf a fiumei hitelbank hivatalnok eljegyezte Breyer Kálmán keszhelyi kereskedő leányát Ilona kisasszonyt. — A legteljesebb kívánjuk.

Áthelyezések. Wagner Kálmán m. á. v. hivatalnok Fiuméből-Selmeczbányára és Polatschek László m. á. v. hivatalnok Selmeczbányáról Fiuméba helyeztetett át.

Uj hetilap városunkban. A jövő január hó 1-vel Fest Aladár és Körösi Sándor tanárok szerkesztésében „Magyar Tengerpart” czimen egy közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hetilap indult meg, melynek főcélja a magyar kikötőváros közgazdasági érdekeinek előmozdítása.

Az új lap, mely a fővárosi munkatársain kívül a helybeli összes munkatársakat egyesíti, tíz ezer példányban fog megjelenni. Uj lapársunknak mely kitűzött programjának reméljük minden tekintetben meg fog felelni a legteljesebb sikert kívánjuk.

Az árvák karácsonya. A „Clotild” gyermek menhely és a „Maria” árvaházban, mint értesülünk fényes ünnepély volt a karácsony szent estén. — A mintaszerű intézetekben — mint máskor úgy ez évben is számos közönség jelent, hogy az árvák örömeinek szemtanuja legyen; a szép ünnepélyekről lapunk legközelebbi számában fogunk részletesen megemlékezni.

Pécskay hangverseny. Pécskay Alajos a budapesti kir. zene akademia jeles növendéke — mint lapunk mult számában jelezttük, Batthyány Ilona grófnő magas pártfogása, mellett, f. hó 2 én. Cimadori Robert zongoratanár közreműködésével érdekes hangversenyt ad.

A hangverseny műsora a következő:

- 1.) Vienstems 2 ik hangversenyt Pécskay Lajos.
2. a) Schubert: Minuetto. b) Kiszt: Etude de Concert. c) Godard: Mazurka. Cimadori Robert.
3. a) Hubay: Scene de la Csarda. b) Hubay: La farfalla. Pécskay Alajos.
4. a) Schütt: Rocco. b) Liszt: Tarentella. Cimadori Robert.
- 5.) Bruck: Grande Concerto. Pécskay Alajos.

Jegyek Breisack virágüzletében és este a pénztárnál kaphatók.

Adakozás. Zichy Agost gróf a fiumei Clotild gyermek menhely részére 100 frtot, Dr. Bedini Kajetán prepost plébános ugyan ezen intézetben felállítandó karácsony fára 10 frtot adományozott. A nevezett intézett igazgatósága a jöttévő adakozóknak ezuton is hálás köszönetet nyilváníta.

Bismark herceg Fiumében. A bécsi lapok írják, hogy Bismarck herceg a jövő év május havában rokona Hoyos gróf látogatására valószínűleg Fiuméba rándul, hol huzamosabb időt szándékszik tölteni.

A fiumei görög konzuli hivatal. Az Atheni hivatalos lapok közlése szerint a fiumei görög alkonzuli hivatal konzuli hivattalá alakított s vezetője, lovag Raftopulo Arisztides alkonzul továbbra is e hivatal vezetésével megbizva egyidejüleg konzullá lett előléptetve. A gö-

rög kormány a fiumei alkonzulátusi hivatalnak újja szervezését mint értesülünk Raftopulo görög konzul sürgetése folytán eszközölte, amennyiben kikötőknek Görögországgal való nagyobb arányú forgalmi ügyeinek lebonyolítása immár tényleg megköveteli a nagyobb személyzettel bíró konzuli hivatal.

Fiume-anconai hajóközlekedés. — A m. kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesítés szerint a fiumei-anconai közlekedés az „Agathe” hajó halesete dacára is akadálytalanul fenntartatik, a mennyiben ez a forgalom ezentúl a Lloyd társulatnak erre a célra kibérelt egyik nagyobb és kényelmes gőzhajójával fog közvetíteni, mely hajó mint rendszeren minden vasárnap még pedig már e hó 25-én indul Fiuméből-Anconába.

A magyar-horvát gőzhajózási társaság „Zagreb” nevű új gőzöse tegnap előtt tette próba futását. A próba futás ellen őrzésénél a m. kir. tengerészeti hatóság részéről jelen voltak Egan Lajos műszaki felügyelő és Hoor Lajos tengerészhatósági titkár. A próba futásnál 11:75 mérföld közép sebesség értelt el. A „Zagreb” az újonnan létesített fiume-macarsai vonalon fog használtatni. Ez új vonalon Sebenico, Traù, Spalato, Castelvechio, S. Pietro, Postue, Pucisca, Makarsca és S. Martino kikötőket fogja érinteni.

Az Agathe hajó katasztrófája A Fiume és Ancona közt közlekedő Agathe gőzös, mint azt a napi lapok is jelentették a hó 20-án Ancona közelében a Santa Margherita szikláknál megfeneklett. A hajón ezután alkalmával csak 14 utas volt; Floris kapitány jelentése szerint a katasztrófa úgy történt, hogy a hajó a sűrű ködben kitért a rendes utiránytól, s Ancona helyett a közeli zátonyra jutott. A katasztrófa alkalmával oly sűrű köd borította a tenger színe, hogy azon az anconai világító torony fényesem volt, képes áthatolni. A ütés oly hatalmas volt, hogy a hajó előgerince egészen beszakadt s az Agathe gőzös csaknem másfél méternyi magasságra a zátony fölé emelkedett.

A Anconei révkapitányság mihielyt értesült a katasztrófával azonnal egy vontató gőzöst rendelt a helyszínére, melyre az összes utasok átszállítottak. A hajónak a szirtek közül való eltávolításán még mindig erősen dolgoznak két vontató gőzössel is tettek kísérletet a hajó kiszabadítására, de még eddig nem sikerült. Az Agathe mintegy 3000 méter mázsa cukor, liszt és egyéb árukkal volt rokkodva, mely áru mennyiség azonban biztosítva volt.

A közlekedés Fiume és Ancona közt a katasztrófa következtében nem fog szünetelni amennyiben Schwarz Lipót hajótulajdonos a Lloyd társaság „Milano” nevű gőzöst bérelte a járatok teljesítésére.

Fontos új találmány. Élelmiszerek, nevezetesen tojásnak, friss husnak levágott baromfinak, gyümölcsnek stb., hosszú időn át friss állapotban leendő megőrzésére egy kísérletező hazánkfi új konzerváló anyagot talált fel, melyet „Moyr Boraethyl”-nek nevezett el. — Ezen anyaggal konzervált tojások hosszú ideig megtartják frissességüket és mentek minden mellékiztól. A mézfejben való konzerválás, mely a tojások minőségére tudvalevőleg károsan hat, az új szer által feleslegessé válik.

Tojáskereskedelmünkre nézve az új találmány igen fontos és tényleg az új anyagnakgyártására vállalat is alakult már, mely Kőbányán gyárat épített.

A kivándorlás ellen. Az északamerikai Egyesült-Államok kormánya közelebb törvényjavaslatot terjeszt a kongressus elé a kivándorlás teljes meggátolása végett. E szerint a más világrészekből érkező letelepülők feltétlenül s még az esetben is visszafognak utasítani, ha nagyobb vállalat létesítéséhez szükséges pénzüsszeggel ellátva érkeznek s csakis azon utazóknak lesz megengedve az Amerikában tartózkodás,

kik köllőleg igazolják, hogy csupán üzleti ügyeik elintézése, vagy szórakozási célból látogatják meg az Egyesült-Államokat de ezekre nézve is az ott tartózkodás utlevelükön kintüntetendő határidőhöz lesz kötve. A javaslat indoklása szerint a drákói szigor életbeléptetése részint az amerikai munkások érdekeinek megvédése, részint a proletáriatus felszaporodásának meggátolása végett van szükség. — Legutóbb azon farsulatok, melyek a hajóközlekedést fenntartják, szigorú rendszabályokat léptettek életbe, melyek a következők: Január 1-től a fődélközbe nem vétetnek fel utasok. Az első és második helyen a szállítási díjak tavasztól kezdve lényegesen felemeltek. A chicagói világi kiállításra engedélyezett mérsékelt áru jegyek visszavonattak s a kiállításra utazók semmi kedvezményben nem részesíthetők. A jegyek előre váltása beszüntetett. A közlekedő hajók száma lehető rövid idő alatt le fog szállítatni.

Magyar zarándoklat Budapestről-Rómába. Jövő év február hó 19-án 50 éve lesz, lesz, XIII. Leo pápa a romai Szt. Lőrincz templomban püspökké tett szentelve. A pápi örömnappja az egész katolikus világ fényes ünnepe lesz. — Zarándoklatok indulnak Rómába Európa minden részéről s Amerikából is. A magyar zarándoklatok dr. König Gusztáv, esztergom főegyházmegeyi áldozár fővárosi lelkész ezen szándékát a hercegprímás ö Exzellenziájának és a nagyméltóságú püspöki karnak tudomására hozta. A zarándoklatra vonatkozólag már megjelent részletes programmszerint kétféle menettéti jegyek fognak kiadani s pedig Budapestről Zágráb-Fiume-Cormons-Florencezen át Rómába és ugyanazon úton vissza, továbbá oly jegyek melyekkel a visszautazás Florenz Bologna-Milano-Venecze-Trieszt-Pragerhofon át történik az előbbi ára az 5 napi romai teljes ellátással együtt I. o. 140 forint, II. oszt. 110 forint az utóbbi I. oszt. 150 forint, II. oszt. 118 forint. — Az utazást mely különvonattal történik s pedig Romáig közlekedő közvetlen kocikkal, valamint a Romában első rendű szállóokban biztosított ellátást a m. kir. államvasutak városi menetjegyirodája rendezi. — A jegyek 60 napig érvényesek a melyet a visszautazás bármely vonattal történhetik; az utazás visszajövetelkor bárhol megszakítható. — Részletes programmk König Gusztáv úrnál (Budapest, kristinavárosi plébánya) kaphatók a ki e tekintetben kívánt bármennyi felvilágosításokat is szívesen szolgál.

Elhagyott hajó. Algirből írják, hogy Lamek o. és magyar bárkahajó, mely e hó elején, a lioni öbölben dult nagy vihar alkalmával nagy sérüléseket szenvedett e hó 4-én a 41°15' északi szélesség és 3°18' keleti hosszúsági fok alatt teljesen elhagyatva

Keresk. és Teng. hírek.

Dalmat és olasz bor behozatai néhány nap óta ismét élénk lendületnek indult. Folyó 1—15 ig behozatott összesen 48,3000 m. mázsa dalmat és 28.000 mm. olasz bort. A behozatott olasz borok származás szerint a következőleg csoportosíthatók: Bariból jött 9980 m. m., Barlettából 5600 q., Brindisiből 2680 q., Anconából 498 q., Cataniából 2768 q., Siracusából 105 q., Messinából 759 q., Napolyból 1075 q., Biscigliéből 580 q., Galilipólból 105 q., Ripostóból 1450 q.

E mennyiségekből kivételre került vasuton Magyarországra 30334 q. és pedig tulnyomó részben Budapestre, az Alföldre Pécs és vidékére.

Lisztkivitelünk 1892 év első tizhavanában. Fiume kikötőjének liszt kiviteli Nyugat Európába és Braziliába a folyó év első tizhavanában összesen 504,524.9 métermázsat tett ki, mely mennyiség az egész külföldi piacok közt a következőkép oszlik meg: Marseille 2498, Bordeaux 78m, Rouen 70673, London 92,819 5,

Liverpool 12465,6, Glasgow 11,609, Hull 12,446,3 q. Grimsby 120, Bristol 736,6, Leith 17,871, Brazília 58,339, Délamerikai kikötők 346, Rotterdam 100, Algir 25, Gibraltar 22, Málta 106, Germa 35, Antwerpen 303, Dublin 101,6.

Az olasz gesztenyeszüret Az olasz országai gesztenyetermes az idén kitűnően sikerült, a termelt mennyiséget az olasz földművelésügyi miniszter 2,600,000 mézóra becsüli, minőségileg pedig az idej olasz gesztenye az elsőrendű áruk sorába tartozik.

Kiviteli irodák. Az osztrák kereskedelmi kamarák által Bécsben közelebb tartott közgyűléssel egyidejűleg az osztrák keresk. mul za m. előkése az iránt értekezett a kamarák képviselőivel, hogy miként lehetne minden egyes, vagy legább minden jelentősebb kereskedelmi kamarával kapcsolatosan oly közvetítési irodákat létesíteni, melyek az exportöröknek minden irányban szolgálatára állnának. Az értekezlet folyamán hivatozás történt a Reichenbergben és Egerben már fennálló ily irodák által elért sikerekre, melyek a külföldi piacok és beszerzési források megjelölése, a közlekedési-eszközök tárgyabani utbagazítás, tengereni szállítványok biztosítása, hitelértékesítések, utazók részére ajánlólevelek kiállítása, kintlévőségek beszedése tekintetében támogatás, minták beszerzése stb. ügyekben tesznek az érdekelteknek jelentékeny szolgálatokat. A kamarák képviselői általánoságban egyértelműleg magukévá tették ily irodák létesítésének eszméjét. Valószínű tehát, hogy egyes kamarák körében az eszme megvalósítása iránti tevékenység már a közel jövőben megindul.

Uj cukorsurrogatum. A hannoveri cukorgyárosok együletében dr. Herzfeld nem régen érdekes közléseket tett egy „Valzin”-nak nevezett anyagról, mely a saccharint valószínűleg el fogja nyomni és a cukoriparnak nagy concurrentiát fog csinálni. Az új anyagot Blau berlini vegyész fedezte fel, és jelenleg Riedel berlini gyáros állítja elő egy szabadalmazott eljárás szerint. A „Valzin” csak 200-szor édesebb ugyan a cukornál, de ment a saccharin kellemetlen sajtóságaitól.

Az olasz borvám és a borárak. A bécsi mezőgazdasági egyesület szakosztályi ülésén megbeszéltek azon hatást, melyet az olasz bor behozatala a bel-földi fogyasztásra és az árakra gyakorol. Az értekezlet eredményként kijelentette, hogy „Alsó-Ausztria és az egész osztrák-magyar birodalomban a borárak az olasz borok behozatala dacára még mindig magasabbak, mint a két év előtti normális borárak voltak,” mielőtt tehát még valaki az olasz borvámklauzuláról álmodott volna. A annyira féltett osztrák-magyar bortermelés egyelőre tehát még nem károsodott.

Az olasz földművelésügyi miniszterium hivatalos kimutatása. szerint az ez idej szüret Olaszországban a legjobbak közé tartozik. a mennyiben 33400,000 hektoliter bort eredményezett. A peronoszpórás vidékek közé tartazik ez idén Piemont, Szicília, Szardínia és Lombardia is. A mi szempontunkból is érdekesek ez apatok. Nevezetes, hogy az olasz borok behozatala dacára a bor ára nálunk nem csökkent.

Régi ezüst pénzek beváltása. Ujlag figyelmeztetjük azokat, kik régi értékű ezüst pénzek birtokában vannak, hogy ezek csakis f. évi december hó 31-éig váltatnak be az adóhivatalok által. E pénzek a következők szerint váltatnak be: ezüst 2 frtos 2 frt 10 kral, ezüst egy frtos 1 frt 5 kral, 1/3 ezüst ferintos vagy régi 20-as újabb veretűek 35 krajcárral, regibb veretűek 34 krajcárral, 1 hatod ferintos vagy 10 pengőkrajcáros 17 krajcárral, 1 tizenketted ferintos vagy 5 pengőkrajcáros 8,5 krajcárral, 1 huszad ferintos vagy 3 pengő krajcáros 5 krajcárral a koronatalér 2 forint 30 krajcárral a fél koronatalér 1 forint 12 krajcárral, negyed koronatalér 55 krajcárral. A Maria Terézia tallér, keleten nagy forgalomban lévén, nem vonatik be.

Tengeri posta. A közös hadügyminiszterium tengerészeti ügyosztálya 1893 január hó 20-án küldi a „Fasana” hajóra címzett postát Port Saidba, a Saida hajóra szóló szállítványokat pedig január 19-én indítja utnak.

Vasuti vonatok vilamos világítása. Az olasz középtengeri vasut, mint e nemben első Európában, vonatain a vil-

amos világítást berendezte. Minden kocsis 10 gyertyafény erejű izzó lámpával van ellátva. A világítás legalább háromszorta jobb mint a légszesszel, vagy olajjal való világítás. Az electromos lámpák ellátása a szükséges villamossal accumulatorok segítségével történik, melyeket a fő állomásokon töltenek meg. Az accumulatorok megtöltése elégséges, hogy az illető kocsis 30 órán át világíttassék.

A világ gyapjutermeleése 1892-ben Most közzétett francia és angol szakmunkák a világ gyapjutermeleését 900 millió kilogrammra becsülik, és így a termelési növekedés kerek 30 százalék. Óriási fejlődés mutatkozik a gyapjiproduktio terén Ausztráliában, hol 10 év alatt 130 millió kilogramról 390 millió kilogrammra emelkedett a produkció.

Orosz teakereskedés. Az orosz-tea eddig kerülő uton, többnyire a közvetítő kereskedelem kezen át, nem ritkán maghamisítva, vagy más származási czim alatt hozatott forgalomba. Hogy az orosz tea hitele és az orosz teakereskedés előmozdításáért, Rasstorgueff D. a moszkvai czég az orosz kormány támogatása mellett arra vállalkozott, hogy Európa államában és az osztrák-magyar monarchia területén is tenaktárakat állít fel.

Cseh mozgalom a magyar liszt ellen. A cseh-országai molnárok egy küldöttsége járt a napokban az osztrák kereskedelemügyi miniszternél s arra kérte, hogy akadályozza meg Csehországnak magyar liszttel való elárasztását. A csehek, mint a Fremdenblatt értesül, nem igen örülhetnek a feleletre, melyet a miniszterrel kaptak, a ki kerekén kijelentette a bizottság előtt, hogy a magyar liszt ellen folytatott akciójuk minden tekintetben törvénytelen, tehát nemcsak elő nem mozdíthatja, hanem minden rendelkezésre álló eszközzel azon lesz, hogy megakadályozza. Az ügyet állítólag az osztrák képviselőházban is szóvá fogják tenni s köllően meg fogják világítani. Az idézett lap reméli, hogy a cseh mozgalom elfojtása után a tervezett magyar represszáliák is elmaradnak.

Keleti marhavész terjedése. Odessából távirják, hogy a keleti marhavész terjedését még nem sikerült megakadályozni és ma már oly méreket töltött a vész hogy milliókra menő pénztárról van szó. A lehunzózott állatok száma a déli részében meghaladja a 25.000-et, az oshullott állatok száma pedig 150.000-re tehető. Hivatalos adatok á veszedelem színhelyén gyűjtetnek ugyan de nyilvánosságra későn jönnek. A tél enyhébb mint tavaly volt, s ez csak növeli a vész terjedését; a forgalmat is lehetetlen annyira korlátozni, hogy a járvány egyikmásk vidékén ki ne törjön.

A korinthusi-csatorna. A korinthusi isthmus átvágásának munkálatait nagy buzgalommal folytatják és remélik, hogy a csatorna a jövő évben már hajózható lesz; az ünnepélyes megnyitás 1893. május 1-én fog végre menni. A gőzhajók a csatornán 20 percz alatt fognak átjutni.

Hajózási szövetkezet. A magyarországi magánhajózási vállalatok tulajdonosai részint a dunagőzhajózási társaság, részint a magyar államvasutak hajópakaja által reajok gyakorolt nyomás, valamint általában a kedvezőtlen konjunkturák ellen az erők egyesítése céljából, hajózási szövetkezetet szándékoznak létesíteni, melynek a: lesz a esélja, hogy a magyar magánhajózási vállalatok vitális érdekeit minden irányban előmozdítsa.

Hajótörések. Ez évi október haváról közlik a következő statisztikát: Vitorlás hajó szerencsétlenül járt 75, még pedig 25 angol, 16 norvég, 6 dán, 6 német, 5 francia, 4 amerikai, 3 svéd, 3 orosz, 3 hollandi, 2 olasz, 1 osztrák, 1 görög. A szerencsétlenség oka 38 izben zátonyrajutás volt, 6-szor összeütközés, 1-szer tűz, 6-szor elmerülés, 13-szor kifosztás, 6-szor sorsúta hagyás 5 hajóról nem tudni, hová lett. Tengeri gőzös szerencsétlenül járt 13, még pedig 6 angol, 2 spanyol, 2 norvég, 1 francia, 1 portugál, 1 svéd. Zátonyra jutott 9, összeütközésben vezett el 4.

A La Manche-csatorna áthidalása. Az angol társaság, mely a La Manche-csatornán egy személykocsi és vasuti forgalomra berendezendő vashid építését vette terveh, az erre vonatkozó műszaki előmunkálatokat befejezte. A véglegesen megállapított részletes tervek

szert, az összes költségek 32 millió font sterlingre fogtak rugni. Több helyen és ismételtelen eszközölt mérések után a hidoszlopok száma eredetileg 121-re volt felvéve az utóbbi mérések következtében azonban e számot 72-re redukálták. A hívek fesz-szélessége felváltva 500 és 400 m. és a hidtest a víz felől oly magasan fog nyugodni, hogy a legnagyobb gözösök és vitorlás hajók a legmagasabb áram mellett is minden veszély nélkül fognak a hid alatt emelhetni. Még nincs eldöntve, vajjon a hid két végén a szárazföldre mélyen benyúló feljárók lesznek-e alkalmazva, vagy pedig hidraulikus erővel hajtott elevátorokat fognak-e felállítani, hogy a kocnikat és vasuti forgalmi eszközöket a hídra emeljék. A hidoszlopok a tengérszinttől felfelé Eiffel rendszerre szerint acézből lesznek előállítva és így a viharok és hullámok csapásainak nem fognak akadályt szolgáltatni, szerkezetük pedig, a mellett hogy egyszerű lesz, a modern technika legújabb vívmányainak felhasználásával a gondolható legnagyobb biztonságot fogja nyújtani. Az építés, melynek befejezéséhez 7 év van kilátásba véve, két főidőszakra van beosztva, és pedig négy év az alapozásra és az alsó köoszlopok felépítésére, és három év a vas felépítményre és a híd szerkezet monirozására. A hid villamosan lesz világítva és minden egyes oszlop mindkét oldalán szintváltozlatot óriási főnyelzők lesznek előállítva.

Adria hajón forgalma. «B. Kemény» érk. decz. 24 én Rounba; «Szechény» érk. decz. 22 én Rio de Janeiro; «Szent István ind. decz. 22 én S. Vincenzobál Pernambuccoba; «Zichy» ind. decz. 21 én Genuából Velenczébe.

A fiume-anconai gőzhajóáratok f. évi november havi forgalma a következő volt:

Kivitel Anconába: 7093.75 q. nyers cukor, 0.20 q. ruha, 15.50 q. faár, 22.82 q. butor, 692.33 q. bab, 292.54 g. cellulosa, 5.48 q. koci alkatrészek, 1.52 q. kőszén, 234.38 q. gép, 100 q. ásványvíz, 92 q. donga, 32.23 q. üres hordó, 93.42 q. burgonya, 15 q. bors, 2 q. gyanra, 14 q. kátrány, 153.50 q. gr. návalma, összesen q. 7776.17 q.

Behozatal Anconából Fiuméba: 0.16 ruha, 38.44 q. zöldség, 84.90 q. gyümölcs, 0.66 q. könyv, 700.74 q. bor, 406.26 q. vegyszerek, 2.15 q. gép, összesen 1233.31 q. és 1000 drb. ezüst pénz.

Az árnyorgalmot tehát összesen 9003.48 q.-t tett ki és hasonlítva a múlt év: november havi áruforgalomhoz 2851.66 q.-val csökkent.

Utaz szállított Fiuméból Anconába 56, Anconából Fiuméba 67, összesen 123 vagyis 22 vel több mint a múlt november hónap.

Statistikai adatok a hazai vasutakról. A kerskedelmi miniszter a pénzügyi bizottság legutóbbi ülésén a vasutak hosszára, egy a forgalmi eszközökre vonatkozó következő statisztikai adatot terjesztett elő:

A vasúthálózat következőleg alakult: az 1891. év végén forgalomban volt 12,008.737 kilométer vasutvonalból minden 100,000 emberre 68.52 kilométer és minden 100 négyzetkilométer területre 3.71 kilométer. Az év átlagos üzleti hossza pedig kitért 11,687,308 kilométerre. A forgalmi eszközök létszáma ez volt: Első rangú mozdony 1410. másodrangú 355, egkütt 1865, személykocsi volt 3343, teherkocsi 40,353. A szaporodás az előző évekhez képest 85 mozdony, 252 személykocsi és 2659 teherkocsi, megrendelített ezenkívül 70 mozdony, 100 személy- és 1500 teherkocsi. Az állomások átlag, beleértve a rakodó-állomásokat és megálló-helyeket, a következő volt: m. kir. államvasutakon 844, társasági fővasutakon 189, helyiérdekű vasutakon 562, összesen 1595; a szaporodás-114. A fa- és vashíd arányában édekes változás állott be. Fahíd volt 9,711 méter; a csökkenés tehát 507 méter, vashíd pedig volt 40,861 fm., a szaporodás 1347 méter.

Hajótulajdonosok szövetezte. A magyarországi magánhajózási vállalatok tulajdonosai részint a dunagőzhajózási társaság, részint a magyar államvasutak hajóparkja által reájok gyakorolt nyomás, valamint általában a kedvezőtlen konjunkturák ellen, az erők egyesítése céljából — mint a Magyar Kereskedők Lapja értesít — hajózási szövetezetet szándékoznak létesíteni, melynek az lesz a célja, hogy a magyar magánhajózási

vállalatok vitális érdekeit minden irányban előmozdítsa.

Amerikai cukoripar. A répacukor termelés az Egyesült-Államok a cukorprámium befolyása alatt a f. évi június 30-ával végződött üzletévben az előző évvel szemben 200% növekedést mutat fel. Ha prámium érvényben fog maradni, s mi azonban az elnökválasztás eredménye folytán nagyon kétséges, úgy a termelés a jövő esztendőben még jelentékenyebben emelkednek. Ujabbban egy társaság alakult 2 millió dollár befizetett tőkével, melynek célja a cukoripar termelés emelése és cukorgyárak felállítása, azonban az illető társaság, tekintettel arra, hogy még nem tudja hogy az újdemokratikus kormány a cukorprámiummal szemben mily állást fog elfoglalni, — egyelőre nem kezd meg tevékenységét. — Az utolsó üzletévben az Egyesült-Államokba a külföldről 113,000,000 dollárértékű cukrot hoztak be. Szakkörökben azon nézet uralkodik, hogy Amerika, ha a cukorprámium érvényben marad, tíz év lefolyása alatt a világ cukorfogyasztása évenként átlag 1 millió tonnával növekedett és az 1891—92 évben 6,289,000 tonnára rugott.

Olaszország borkivitele a f. évben nemcsak Ausztria-Magyarország felé hanem általában igen nagy emelkedést vett. Genuai főconzultunk jelentése szerint ugyanis a két utolsó év első 9 hónapjában (január 1-től szeptember végéig) Olaszország az egyes államokba a következő bormennyiségeket szállította (hordóban) u. m.:

	1891-ben	1892-ben
	hektoliter	
Ausztria Magyarországra	9,712	177,556
Franciaországba	13,172	224,293
Németországba	103,368	184,795
Angliába	19,016	20,849
Máltába	99,404	91,949
Svájczba	279,052	426,730
Afrikába	40,028	56,291
Észak-Amerikába	30,826	30,960
Közép-és Dél-Amerikába	157,706	279,808
Más államokba	27,809	48,053
Összesen	780,093	154125f

Irodalom és művészet.

Az én Ujságom. Pósa Lajos kitűnően szerkesztett gyermeklapja három éves pályafutása után nemcsak közkeveltségnek örvend, de immár paedagogiai eszközvé vált a családi köröknek, az iskoláknak Anyai anyagot nyújt legjelesebb íróink tollából a helyes irányú nevelésre hogy ezért magáért megérdemli a legszebb köztölkben való elterjedést. Az én Ujságom gazdag forrása a szebbnél-szebb meséknek, elbeszéléseknek, mondáknak, regéknek, ismeretterjesztő cikkeknek. Maga a szerkesztő az ő utólrhetetlen kedves hangján dalolgat hétről hétre a gyermeknek. Ezer meg ezer apró ember szavalja. éneklí Pósa bácsi dallamos verseit. A gyermekvilág valóssággal rajong érte és méltán, mert ő teremtet számunkra eredeti magyar gyermekirodalmat, mely az idegent lassan-lassan teljesen kiszorítja.

Szüle ma nem adhat gyermekének kedvesebb és becsesebb ajándékot, mint Az én Ujságom, mely díszes kiállítása és változatos tartalma mellett oly olcsó (negyedévre 1 frt) hogy a szegényebb családok is járathatják. Melegen ajánljuk a haza közönség figyelmébe.

A Rath Károly által szerkesztett „Iparügyek” című folyóirat, a hazai ipartestületek központi hivatalos szakközlönyének december havi száma megjelent a következő tartalommal:

Az évfolyam utolsó száma. — Kiállítási levelek. (IV). — A munkáskérdés (dr. Matlekovits Sándortól). — Textil iparunkról. — A hazai texti ipar vállalatok jegyzéke. — Millenniumi értesítő (Kiállítási igazgató. Ipartestületi érte-

kezletek. Kongresszus Miskolcra. Nagy történelmi iparos felvonulás terve. Az orsz. bizottság névsora. — Vélemény-eladás. (327. A műmalom fogalma. A közsörüs-ipar képesítéshez van-e kötvé? 328. Az 1884.évi ipartörvény alapján létesült ipartestületi betegsegélyző pénztárak átalakulásának záros határideje. 329. Férj és nő külön-külön folytathatják-e ugyanazt a mesterséget? 330. Az iparos és tanonczul alkalmazott fia közti viszony. 331. a) A békéltető-bizottság bírságolási joga. b) Temeközési vállalat engedélyezése, 332. Az iparbejelentési kötelezettség névze nincs elévülés. 333. Nők ipartestületi tagsága. — Segélypénztári Értesítő. (A kerületi segélypénztárak hatáskörének tullepése. Miniszteri rendelet. Az eddig megerősített alapszabálytal bíró új pénztárak jegyzéke). — Iparügyi krónika. (Osz. iparoktatási tanács. Kamarai választások. Iparosok és képviselők. Egy demisszió. Vasuti szükségletek beszerzése stb. — Szab. újabb magyar találmányok. (1121—1140). — Tárca: Az iparegyesület alapítása. — Magy. kir. államvasutak.

Mellékelve van e számhoz az 1892 évfolyam teljes tartalomjegyzéke és címlapja.

M. kir. államvasuti ügyek.

Változások a személy- és podgyász dijszabásokban, az új üzletszabályzat életbeléptetése alkalmából. Az 1893. évi január hó 1-ével életbelépő új vasuti üzletszabályzat alapján a magy. kir. államvasutakon, valamint az üzemben álló helyiérdekű vasutakon fennálló összes helyi- és csatlakozási személy- és podgyászdíjszabásokban alábbi változások fognak beállani.

1. Gyermeknek ezental 4 éves korukig utazhatnak díjmentesen.
2. Ha valaki menetjegy nélkül száll fel a vonatra és azt önként azonnal a kalauznak jelenti csak azon esetben tüzet 50 illetve 60 kr. pótdíjat, ha a menetdíj legalább 50—60 krt. kitesz ellen esetben pótdíj fejében csak anyai fizetendő mint maga a menetdíj kétszeres.
3. A podgyászforgalomra vonatkozólag megszűnik az érték és határidő biztosítás, és mindkettő helyébe a „szállítási érdek bevállalás” lép életbe, melyért a díjpótlék minden megkezdett 200 km. után a bevallott összeg 5 ezredrésére rug, de mint legesekélyebb díj 20 kr. szedetik.

A magy. kir. államvasutak gőzhajózási vállalata. A m. kir. államvasutak igazgatóságától azon értesítést vesszük hogy jégzajlás következtében a szabatká mitrovicza-rácsai-szakasz kivételével hajózási vonalain az összes forgalom szünetel.

F. évi december hó 19-ével azonban a mitrovicza-rácsai hajóáratok is megszűnnek, úgy hogy ezen naptól kedve csak Sabatz és Mitrovicza között fog a gőzös járni, és pedig naponként a következő menetrend szerint:

Felfelé.
indulás Sabaczál 8 óra reggel
Mitrovicza város féle 10.30 d. e.
Érkezés Mitrovicza Szávapart (vasuti állomásnál) 11 óra délben.

Lefelé.
indulás Mitrovicza Szávapart (vasuti-állomástól) 2 óra délut.
Mitrovicza város 2.30 d. u.
Érkezés Szabaton 4 óra d. u.

A gőzös a szükséghez képest Farak és Klenak ladik állomásokat is érinteni fogja.

Az általános dijszabási határozmányokát tartalmazó dijszabás I. rész új kiadása. 1893. évi január hó 1-én az összes magyar és osztrák vasutakon (a cs. kir. szab. délvasut kivételével), továbbá a cs. kir. Bosna vasuton, a bosnia-hercegovinai államvasutakon és a baayaluka-doberlini cs. kir. katonai va-

suton a gyors és teherárak, valamint elő állatok járművek és hulák szállítására általános határozmányokat tartalmazó új dijszabás I. rész lép életbe, mely által az 1887 szeptember hó 1-én életbe léptetett hasonló dijszabás I. rész összes pótlékával együtt érvényben kívül helyeztetik.

Az új dijszabás, I. rész példányai az érdekelt vasutaknál példányonként 80 kr-ért legközelebb lesznek megszerezhetők. —

Keletnémet magyar vasuti kötelék. A keletnémet magyar vasuti köteléki dijszabás II. része 1. füzetének X. pótléka és 2. füzetének I. pótléka 1893 évi január hó 1-én lép életbe. Ezeo pótlékok, melyek a kötelék címének megváltoztatását és tekintetbe az Arsztria és Magyarország között egyrészt, valamint németország, Belgium és Hollandia másrészt közötti áruforgalomra néve 1890 évi január 1-évi hatályba lépő új I. része a dijszabás előszavának és a különleges dijszabási határozmányok módosítását tartalmazó, a végpályák igazgatóságánál díjmentesen káphatók.

Osztr. magyar-boszniai vasuti forgalom „Mérésékelt” díjtételek egyes árucikkek és viszonylatok számára című dijszabási füzet életbeléptetése.

Az osztr. magy. boszniai vasuti forgalomban 1893. to. január 1-én Mérésékelt díjtételek egyes árucikkek és viszonylatok számára című dijszabási füzet lép életbe, mely által az ezen forgalomban 1892 évi január hó 1-től érvényes függelék hatályon kívül helyeztetik.

Ezen dijszabási füzet példányai a részes vasutaknál darabonként 10 kr-ért megszerezhetők.

Nyugotmagyar-osztr. vasuti kötelék, Mérésékelt díjtételek egyes árucikkek és viszonylatok számára című dijszabási füzet életbeléptetése. A nyugotmagyar osztr. vasuti kötelékben 1893 évi január hó 1-én mérsékelt díjtételek egy árucikkek és viszonylatok számára című új dijszabási füzet lép életbe, mely által az ezen kötelékben 1892 évi január 1-je óta érvényes függelék hatályon kívül helyeztetik.

Ezen dijszabási füzet példányai a köteléki vasutaknál darabonként 10 kr-ért megszerezhetők.

Levél a szerkesztőhöz*)

Igen tisztelt szerkesztő úr! Szíveskedjék az alábbi sorokat b. lapjában közölni. Városunkban gyakran lehet panaszkodni hallani aziránt, hogy az osztrákban, bormérésekben roszt a bor, sőt egyes helyeken teljesen élvezhetetlen. A városi hatóság intézkedett ugyan, hogy a bor manipulációk kellőleg ellenőriztessenek, de azért igen gyakran, megtörténik, hogy az egyes borkereskedők még a hajón, egész nyilvánosan végzik tetszés szerint, bormanipulációjukat. Így e napokban magam csatornájá voltam, midőn a Fiumára csatorna mentén egy borral rakott bárkahajón a hordóból félig kiszivattyúzták a bort s hogy azért a hordó mégis telelegyen a csatorna vízhől szivattyúztak ismét be. Hogy milyen izet lehet s minő általmas anyagokat tartalmazhat e bor, arról fogalmat ad, a csatorna infecziált piszkos vize. Azért kívántam ezt a tek. szerkesztő úr tudomására hozni, hogy fogalma legyen minő bor kerül a Fiumarán elárúsítás alá.

kiváló tisztelettel
E.

*) Névtelen leveleket nem szoktunk közzé tenni, de miután tudósítása a közönséget is érdeklí kivételt teszünk. (Szerk.)

Felelős szerk. ifj. Nagy Sándor
P. BATTARA Nyomdája.

44322/II. sz.

Pályázati hirdetés

A m. k. államvasutak Budapest keleti pályaudvarán levő villamos gépház épület kibővítése és egy új távirai anyagraktár épület létesítésére ezennel nyilvános pályázat hirdetetik, melyre a verseny feltételek szerint felszerelt és bélyeggel ellátott ajánlatok legkésőbb folyóévi december hó 28-án déli 12 óráig a m. k. államvasutak budapest jobb partii üzletvezetősége titkárságán benyújtandók.

Később érkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Bánatpénz fejében legkésőbbben decem-

ber hó 27-én délelőtti 11 óráig 480 frt azaz négyszáz forint készpénzben vagy állami tetékre alkalmas értékpapírokban, az alább említett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál lefizetendő.

Készpénz után kamat nem követelhető az értékpapírok pedig tízennégy napnál nem régebb utolsó napi árfolyam szerinti értékben fogadtatnak el, névértéken felül értékpapírok egyáltalában el nem fogadtatnak.

Az ajánlatok borítékai következő felirással látandók el, „Ajánlat a m. kir. államvasutak budapesti keleti pályaudvar állomásán levő villamos gépház kibővítési munkáira.”

A végrehajtandó munkákra vonatkozó verseny feltételek, szerződési tervek és költségvetésnek építési és pályafentartási osztályában naponta 8-12 óráig délelőtt betekinthető.

Budapest 1892. december hóban.
Az üzletvezetőség

31633/II sz.

Pályázati hirdetés.

A m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetősége a vonalai mentén levő szolgálati órák (a vonatkísérő és mozdony személyzet zseboráinak kivételével) jókarban tartásáról, javításáról és szabályozásáról 1893-ik évre verseny útján átengedni szándékozik. Felhívjuk a vállalkozni szándékozó és iparendélyvel bíró órákat, hogy kellőleg bélyegzett ajánlataikat a vonalszakasz, melyre vállalkozni szándékoznak, megjelölésével f. évi december hó 26-ig I. s. szakosztályunkhoz benyújtsák sziveskedjenek. A szerződés tervezet hivatalunkban és az osztálymérnökségeknél a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Zágráb 1892. december hó 14-én

Az üzletvezetőség.

Kapható Fiumében

Salamon Jaka b mind három üzetében

„ADRIA“

Magyar királyi tengerhajózási részvénytársaság

1892. december havában az alant felsorolt első osztályú gőzhajók (vagy más póthajók) fognak Fiume, a nyugoteuropai és amerikai kikötők között közlekedni, ha csak rossz időjárás vagy előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályozzák:

Fiume	1892. december
Triest, Bari, Messina, Neapel, Genua, Nizza, Marseille	»Szápáry« 1
Triest, Bari, Messina, Neapel, Genua, Nizza, Marseille	»Carola« 8
Bari, Messina, Catania, Malta, Tunis	»Buda« 10
Hull, Newcastle o/T, Liverpool	»Salerno« 1-10
Cadix, Bordeaux, Antwerpen, Letih	»Marocco« (Cunard Line) 1-10
Triest, Bari, Messina, Neapel, Genua, Nizza, Marseille, Liverpool	»Báthori« 5-15
Liverpool	»Adria« 15
Hull, Newcastle o/T	»Algerian« 10-20
Triest, Bari, Messina, Neapel, Genua, Nizza, Marseille	»Winstead« 15-25
Barcelona**)	»Mourino« 15-25
Triest, Bari, Messina, Neapel, Genua, Nizza, Marseille	»Árpád« 22
Triest, Bari, Messina, Neapel, Genua, Nizza, Marseille	»Rákoczi« 25
Rouen	»Szápáry« 28
Tanger*) Bordeaux	»Tisza« 21-31
Algier*) Glasgow	»Zrinyi« 21-31
New-York	»Baross« 21-31
Liverpool	»Britannia« 21-31
Cadix, Antwerpen, Leith, Hamburg, Rotterdam	»Sultana« 25/XII-5/I
Marseille, Genua, Neapel, Messina, Bari	»Palmyra« (Cunard Line) 25/XII-5/I
Hull, Newcastle o/T	»Jókai« 25/XII-5/I
Marseille, Genua, Neapel, Messina, Bari	»Sparta« 25/XII-5/I
Messina, Bari	»Adria« 3
Hull, Newcastle o/T, Bordeaux	»Mourino« 1-10
Marseille, Genua, Neapel, Messina, Bari	»Tibor« 1-10
Marseille, Genua, Neapel, Messina, Bari	»Árpád« 10
Tunis, Malta, Catania, Messina, Bari	»Szápáry« 17
Liverpool	»Buda« 17
Hamburg, Antwerpen, Rio de Janeiro, Santos	»Aleppo« (Cunard Line) 10-20
Marseille, Genua, Neapel, Messina, Bari	»Lusitania« 10-20
London	»Széchenyi« 10-20
Newcastle o/T	»Carola« 24
Rouen	»Zaire« 15-25
Liverpool	»Andrássy« 15-25
Hamburg, Antwerpen, Hull, Newcastle o/T	»B. Kemény« 15-25
Newcastle o/T	»Cherbourg« (Cunard Line) 21-31
Bordeaux	»Hellas« 21-31
Glasgow	»Bassano« 21-31
Newcastle o/T	»Mátvás király« 21-31
Glasgow	»Báthori« 21-31
Marseille, Genua, Neapel, Messina, Bari	»Matlekovics« 21-31
	»Deák« 21-31
	»Szent László« 21-31
	»Adria« 21

*) Ha a gőzös indulása előtt 8 nappal Algier vagy Tanger kikötőbe rakományok be nem jelentettek az igazgatóság fenntartja magának a jogot kikötőt nem érinteni.
**) A gőzös Barcelonán kívül még egy másik spanyol földközi tengeri kikötőt seleg Cadixot fogja érinteni.

FIUME, 1892. december hóban.

Siessetek! Rendeljetek!

Az alólírt iroda ezennel közhírré teszi, hogy két nagy cég fizetési zavarba jött és az alólírt ház által az összes, még készletben levő áruknak el kell adniuk, hogy gyorsan pénzt szerezzenek és a becsületes nevet megmentsék. Módszer, melyet az eladás eszközülték, egys szerű; mindkét cég ugyanis a legalkalmasabb módot választotta és pedig; a **meseszerű olcsóságot**, Énnélfogya minden pompás, praktikus minden esaládnál nélkülözhetlen tárgy, melyek közül igen sok 3 és 4 szeres értékkel bír, 95 kr. egységárért mindenkinék utánvétellel küldetik

Ezért siessetek! Rendeljetek!

mert az óriási számban érkező megrendelések folytán az eladásnak gyorsan vége lesz.

- Osak 95 kr. egy női nagykendő 3/4 nagy, minden pompás feltűnést keltő színben, nélkülözhetlen darab
- Osak 95 kr. 12 drb. francia batiszt zsebkendő mosásnak és lúgnak ellenálló szélékkel, mind beszegeve, igen értékes
- Osak 95 kr. egy női ing, pompás himzés-betéttel pompás jutalmat nyert.
- Osak 95 kr. egy éjjeli corsett, pompásan díszítve, ránczokkal és himzéssel, bámulatosan kikészítve.
- Osak 95 kr. egy női nadrág, himzett fantasie-díszítéssel pompás a leg-elegánsabb nőnek is.
- Osak 95 kr. 3 pár női téli harisnya, minden pár másszínű, tórden felelő ár.
- Osak 95 kr. 4 pár férfi téli harisnya minden pár más színű, vastag és meleg.
- Osak 95 kr. egy francia bronz óra hosszú láncsal, kitűnően és pontosan jár.
- Osak 95 kr. egy vizkorso, magas, legfinomabb carlsbadi porcellánból, egy házból sem szabad hiányoznia.
- Osak 95 kr. 6 drb. evőkanál legfinomabb, örökké fehéren maradó britanniai ezüsből.
- Osak 95 kr. 12 drb. kávék kánál, nehéz, kitűnő britanniaezüsből, örökké fehér marad.
- Osak 95 kr. 6 drb. kése züst-tény-pengével és villák.
- Osak 95 kr. egy levesmerő britanniai ezüsből, nehéz és elpusztítatlan, pompás darab.
- Osak 95 kr. egy brillant-utánzat-gyűrű double-aranyból utánzott drágakövekkel.
- Osak 95 kr. egy pár fülbevaló utánzott tűzsugárzó brillantokkal.
- Osak 95 kr. egy brillant-utánzat medaillon, pompás arany faconnal a valódi aranytól meg nem különböztethető.
- Osak 95 kr. egy mű tajtekpipa chinaezüsttel kiverve, feltűnő darab minden dohányzósnak.
- Osak 95 kr. egy tarték szivarszipka teljesen valódi, valódi borostyánkővel, mű metszettel, finom báronyotokban.
- Osak 95 kr. egy kettős óralánc, legfinomabb ezüst nickel-ből, pompás arany és ezüst facon.
- Osak 95 kr. egy elragadó selyem nyak- vagy fejkendő legszebb és legbompásabb színekben, 1 rőf nagy.
- Osak 3 rft 50 kr. egy pompás kávé-sorvice legfinomabb carlsbadi porcellánból, festve és arannyal díszítve, teljes 6 személyre, 8 rft 50 kr.
- Osak 2 rft 40 kr. igen jó téli uri nadrág kiváló téli szövethől, vastag, meleg, erős, elpusztíthatlan, teljesen kész, bécsi divat szerint készítve.
- Osak rft 5 95 kr. egy gyönyörű A service, legfinomabb Carlsbadi porcellánból, virágokkal mely áll 1 gyönyörű levesmerőből, 4 különbözőből 1 mártásánál 1 mártástartó 1 sotartó és 18 legfinomabb tárgyából hozza láda 70 kr.
- Osak rft 3. 2 drb. lódokroez 190 cm. hosszú 130 cm. széles, vastag erős csaknem elpusztíthatlan és meleg. Sárgaszőrű bérkvetipokróa gyönyörű szegéllyel és távokkál darabja rft 3.
- Osak rft 5.50 kr. egyvő 30 rőfös házi vászon, annburgi vagy reichenbergi kiváló erős minőségre hiányoznak semminfele háztartásból.
- Osak rft 7.50 kr. egy teljes úri béli öltöny, kitűnő divatvas szövethől jól elkészítog nyom minőség rft. 12. — fekete kamgaruból Csak rft 19.50 kr.

Meg nem felelő tárgyak szivesen visszavétnének és becsereletnénk. A szétküldés legszigorubb ellenőrzés mellett törtétnik

Cim:
COMMISSIONS - BUREAU APFEL,
WIEN,
I., Fleischmarkt 12-14 F.